

**Силабус навчальної дисципліни
«Журналістські жанри» (частина 1)
Освітньо-професійної програми «Журналістика»
Галузь знань: 06 «Журналістика»
Спеціальність: 061 «Журналістика»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента ОП
Курс	2 (другий)
Семестр	3 (третій)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити / 120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Інформаційні жанри журналістики (відповідно до класичної конфігурації журналістських жанрів преси – замітка, звіт, репортаж, інтерв'ю) у їх історичному розвитку і сучасному функціонуванні в медіапросторі.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Навчальна дисципліна спрямована на формування системи загальнотеоретичних і прикладних знань у сфері новинної журналістики і має на меті сформувати навички оперативного створення журналістських матеріалів в інформаційних жанрах з різноманітним контентом у відповідності до редакційних потреб.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> – володіти різноманітними прийомами і методами збору, відбору, систематизації, аналізу й оформлення інформаційного матеріалу; – сформувати навички підготовки журналістських матеріалів в інформаційних жанрах до публікації, передачі в ефірі, появи в Інтернеті; – проводити дослідження алгоритмів функціонування і модифікації інформаційних жанрів у сучасних засобах масової інформації.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти набуває наступних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння етимології термінів у галузі журналістської жанрології; - знання історії виникнення та еволюції інформаційних жанрів, їх класифікації і функціонування у різноманітних засобах масової інформації в минулому і на сучасному етапі розвитку журналістики; - вміння оперативно створювати інформаційні жанри з різноманітним контентом у відповідності до редакційних потреб; - знання найкращих жанрових зразків класичної спадщини вітчизняної, європейської і світової журналістики, вміння використовувати у власній творчості досвід попередників; - вміння дотримуватись основних жанрових вимог, порядку роботи журналіста щодо визначення теми, накопичення і систематизації фактологічного матеріалу, написання та літературного опрацювання тексту; - здатність аналізувати мовностилістичні та композиційні особливості інформаційних жанрів; - вміння орієнтуватись у жанровій палітрі газетного номера, теле- або радіопрограми, Інтернет-видання, відбирати найкращі зразки

	<p>для жанрового дос'є, аналізувати прорахунки й недоліки у журналістській роботі по втіленню жанрових форм, відзначати авторські знахідки і нові модифікації.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Поняття про жанр і жанрологію журналістики. Класична система журналістських жанрів. Місце і роль матеріалів інформаційних жанрів у жанровій системі ЗМІ. Інформація і соціальна інформація. Історія соціальної інформації. Ери та інформаційні революції в цивілізаційній історії людства. Інформаційні агентства світу. Поява Інтернету та утворення єдиного інформаційного простору. Комп'ютерна журналістика. Формула Квінтіліана. Інформаційний привід. Факт і новина в інформації. Сенсація. Загальні вимоги до інформаційних жанрів: інформаційність, оперативність, актуальність, суспільна значимість, фактологічна точність, лаконізм, виразність, декодованість, релевантність. Шість правил наближення інтересів. Методика роботи журналіста над інформаційними матеріалами. Визначення і жанрові особливості замітки. Вимоги до замітки. Факт і його осмислення в замітці. Правило «переверненої піраміди». Лід і його види. Заготовочний комплекс. Типи і функції заголовків. Різновиди заміток за формою і змістом. Хронікальна замітка. Коротка інформаційна замітка. Розширена інформаційна замітка. Полемічна замітка. Критична замітка. Методика підготовки заміток. Мовностилістичні та композиційні особливості замітки.</p> <p>Визначення й специфіка звіту. Історія формування та еволюції жанру. Жанрові особливості звіту. Класифікація звітів за розміром, тематикою, структурою, призначенням. Функціонування жанру в українській пресі, на радіо й телебаченні, а також в Інтернет-виданнях. Методика підготовки звіту. Мовностилістичні та композиційні особливості звіту.</p> <p>Уявлення про репортаж як інформаційний жанр журналістики. Визначення жанру й етимологія терміна. Характерні жанрові особливості. Специфіка репортажу. «Ефект присутності» – головна властивість репортажу. Історія зародження і становлення жанру. Класики репортажу. Види репортажів. Подієвий репортаж. Пізнавальний або тематичний (неподієвий) репортаж. Проблемний репортаж. Репортаж-роздум. Репортаж-розслідування. Критичний репортаж. Репортаж-інтерв'ю. Репортаж-спогад. Фоторепортаж. Колективний репортаж. Методика підготовки репортажу. Мовностилістичні та композиційні особливості репортажу.</p> <p>Уявлення про інтерв'ю як інформаційний жанр журналістики. Етимологія терміна. Визначення і специфіка інтерв'ю. Характерні жанрові особливості. Типи і види інтерв'ю. Інтерв'ю-монолог, інтерв'ю-діалог, інтерв'ю-полілог. Офіційні (протокольні) інтерв'ю. Інтерв'ю-звіт. Суто інформаційні інтерв'ю (повідомлення). Портретне інтерв'ю (інтерв'ю-зарисовка). Проблемне інтерв'ю. Публіцистичний діалог. Інтерв'ю-роздум. Інтерв'ю-анкетування (опитування). Критичне інтерв'ю. Контрв'ю (hardtalk). Методика підготовки інтерв'ю. Етапи роботи журналіста над інтерв'ю. «Квадрат успіху». Правила інтерв'ю. Три складові жанру інтерв'ю.</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота</p> <p>Методи навчання: Під час вивчення дисципліни «Журналістські жанри» важливо зосередити увагу не лише на освоєнні теоретичного матеріалу, а й на відпрацюванні практичних навичок журналіста, саме тому більшість практичних занять</p>

	<p>проводиться у формі редакційної наради («літучки»), студенти мають можливість обговорювати підготовлені твори у заданих жанрах, обирати найбільш вдалі, проводити аналіз дотримання жанрових вимог, нових жанрових модифікацій тощо. Кожен студент виконує роль журналіста, який отримав редакційне завдання й виконує його у встановлені терміни.</p> <p>Окрім цього практичні заняття проходять у формі круглих столів, на яких обговорюються актуальні проблеми сучасної журналістики, шляхи і перспективи її розвитку, світовий досвід тощо. Неодмінною складовою засвоєння практичних навичок є вирішення кейсів, створення мультимедійних проектів тощо.</p> <p>При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – пояснювально-ілюстративний метод; – метод проблемного викладу; – репродуктивний метод; – дослідницький метод; – порівняльний. <p>Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, збиранні жанрового досьє тощо.</p> <p>Форми навчання: очна, заочна.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Навчальна дисципліна «Журналістські жанри» (частина 1) базується на знаннях таких дисциплін, як: «Вступ до спеціальності», «Медіапсихологія», «Аудіовиробництво», «Відеовиробництво», «Історія журналістики».</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Навчальна дисципліна «Журналістські жанри» (частина 1) є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Інтернет-журналістика», «Міжнародна журналістика», «Екстремальна журналістика», «Методика роботи прес-секретаря», «Видавнича справа», «Редагування медіатекстів», «Літературно-художня критика в засобах масової інформації», «Паблік рілейшнз», «Нові медіа» та ін., та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Політична журналістика», «Соціальна журналістика», «Інформаційні війни», «Публіцистика».</p> <p>Знання з журналістських жанрів можуть бути використані при написанні кваліфікаційної роботи.</p>
<p>Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ</p>	<p>Навчальна та наукова література Науково-технічна бібліотека НАУ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: <i>Підручник</i> – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с. 2. Іванов В. Ф., Дудко О. С. Міжнародна журналістика. Міжнародний піар: <i>Навчальний посібник</i> – К.: Освіта України, 2011. – 288 с. 3. Кривошея Г. П. Теорія і практика журналістики: <i>Навчальний посібник</i> – Київ: НАУ, 2007. – 220 с. 4. Май Манфред. Медіа-політика в інформаційному суспільстві /пер. з нім. В. Климченко, В. Олійник. – Київ: Академія Української Преси, 2011. – 286 с. 5. Назаренко Г. І. Інформаційні жанри журналістики.– Київ: НАУ, 2009. – 116 с. <p>Репозитарій НАУ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Васьківська О. Є. Навчально-методичний комплекс дисципліни "Інтернет-журналістика" – Київ: НАУ, 2021. – 11 с. 7. Назаренко Г. І. Навчально-методичний комплекс дисципліни

	"Журналістські жанри" – Київ: НАУ, 2016. – 13 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторний фонд Факультету міжнародних відносин (7 корпус), навчальна лабораторія кафедри журналістики, яка оснащена сучасною комп'ютерною технікою та обладнанням для проведення лекційних і практичних занять.
Семестровий контроль	Диференційований залік, письмово.
Кафедра	журналістики
Факультет	міжнародних відносин
Викладач(і)	 <p>НАЗАРЕНКО ГАЛИНА ІВАНІВНА Посада: доцент кафедри журналістики Факультету міжнародних відносин НАУ Науковий ступінь: кандидат філологічних наук (спеціальність «Журналістика») Вчене звання: доцент Профайл викладача: http://fmv.nau.edu.ua/structure/department_ua/k_zgurnalistiki/ http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10996 http://www.lib.nau.edu.ua/praci/10996Nazarenko.pdf Тел.: 406-77-85 E-mail: mihnazar@rambler.ru Робоче місце: 7.215</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	